

Met hulptroepen kunnen mensen met dementie langer thuis wonen

In Amsterdam en Amstelveen lopen experimenten waarin mensen met dementie langer thuis wonen. Als dat landelijk gebeurt, kan dat 160 miljoen euro per jaar schelen.

Bron Het Parool - [Malika Sevil](https://www.parool.nl/amsterdam/met-hulpstroepen-kunnen-mensen-met-dementie-langer-thuiswonen~bfbf0dfe/) 23 november 2019 - <https://www.parool.nl/amsterdam/met-hulpstroepen-kunnen-mensen-met-dementie-langer-thuiswonen~bfbf0dfe/>

In het hoofd van Anne-Mei The zitten tientallen, zo niet honderden verhalen van mensen met dementie. En hun naasten. Ieder heeft zijn persoonlijke relaas, maar er is ook veel overlap. “Mensen met dementie voelen al jarenlang dat er iets tussen hen en de werkelijkheid in staat. Ze willen de telefoon liever niet aannemen, want ze krijgen de hele tijd te horen: ‘Waar was je nou toch?’ Ze voelen dat ze tekortschieten.” Veelgehoord is volgens The: ‘Ik heb last van mijn omgeving. Ze zien me als een tweederangs burger. Ze nemen me niet meer serieus’. “Daar worden ze ontzettend onzeker van. En daar anticiperen ze eigenlijk al op door zich terug te trekken.” Het is een neerwaartse spiraal die eindigt in eenzaamheid en isolement

Social Trials

The is ervan overtuigd dat hier een belangrijke sleutel ligt tot betere zorg. Patiënten leven gemiddeld nog tien tot twaalf jaar na de diagnose. “Geef ze perspectief. Steun mensen, zodat ze mee kunnen blijven draaien in het gewone leven. Dingen worden moeilijker, dus je moet helpen, maar je moet het niet overnemen. Als je dat goed doet, wordt het leven prettiger en houden mensen het thuis langer vol.”

Vorig jaar zijn in vier gemeenten zogeheten Social Trials Dementie opgezet. In Amsterdam doet Cordaan mee, en ook in Amstelveen loopt een project. In het experiment krijgen 56 deelnemers met dementie een vertrouwenspersoon toegewezen die kijkt wat aan psychosociale hulp nodig is.

Dat kan psychische hulp zijn. Of een bezoekje aan de burens, die contact vanwege de dementie ongemakkelijk vinden. Een fietstocht, een kroketje eten, een goed gesprek. En er is ondersteuning voor mantelzorgers, zodat die op adem kunnen komen. De hulptroupen bestaan uit professionals met verschillende achtergronden, al dan niet uit de zorg. De teams krijgen hulp van vrijwilligers, studenten, statushouders en ervaringsdeskundigen. Ook is er een team dat invliegt in crisissituaties.

Drie tot zes maanden

Gisteren, een jaar na het begin van het vier jaar durende experiment, werd een tussenstand gepresenteerd. Adviesbureau PwC heeft het uitgerekend: met de aanpak in deze projecten kunnen mensen met dementie drie tot zes maanden langer thuis wonen. Dat is behalve prettiger voor hen, ook veel goedkoper dan wanneer ze in een verpleeghuis zitten. Drie maanden uitstel levert een besparing op van 10.000 euro. Als je dat doorrekenet naar heel Nederland, kan dat naar schatting 160 miljoen aan zorgkosten per jaar schelen.

Bijkomend voordeel: het personeelstekort wordt ook aangepakt, want volgens inschattingen van PwC zijn er 30.000 krachten minder nodig. Dat zou met de almaar groeiende personeelstekorten goed nieuws zijn. Zeker omdat het aantal mensen met dementie volgens de prognoses in Amsterdam zal oplopen van 8000 nu tot 22.000 in 2050.

Verschillende geldpotjes

Volgens The zijn het veelbelovende cijfers. Ze hoopt dat uit de projecten uiteindelijk een model voortvloeit dat landelijk kan worden uitgerold. Een groot probleem is nog wel dat er verschillende geldpotjes zijn. “De investeringen, en die zijn fors, worden in het huidige systeem door de gemeente gedaan, via de wmo. Maar de besparing zit in de verpleeghuiszorg. Tussen die potjes zitten schotten. Het ene potje is van de gemeente, het andere van de rijksoverheid. Je mag niet zomaar geld van het ene naar het andere potje schuiven. Terwijl het extra geld voor gemeenten wel nodig is om dit goed te kunnen uitrollen.”

Judith Coutinho (68)

Fietsen deed ze niet meer, met de tram gaan evenmin. Mailen, appen, alleen op pad: sinds de Alzheimer aanklopte, leken de normale dingen in het leven onbegonnen werk.

Judith Coutinho werd onzeker. Maar sinds ze een vertrouwenspersoon heeft via het project van de Social Trial, pakt ze de ene na de andere vaardigheid weer op. Ze kan niet meer goed lezen, maar gaat nog steeds naar de leesclub voor de verdieping. “De mensen van de leesclub hebben me gevraagd om te blijven. Ik stel vragen die ze aan het denken zetten.”

Ze zat zelf in de lotgenotengroep van mensen met dementie toen iemand tegen haar zei: “Jij hebt als humanistisch raadvrouw zo veel meer groepen begeleid, kan jij het niet doen?”

Dus dat doet ze nu ook. Ze heeft leren appen, en doet dat met verve. Ze voelt zich weer zelf-verzekerd genoeg om geld te pinnen en ze gaat weer zelf met de tram.

Het gaat veel beter dan een tijd geleden. Volgens Coutinho is daarin doorslaggevend dat ze hulp krijgt om gewone dingen te doen. “Ik sta weer.”

Judith Coutinho BEELD LIN WOLDENDORP

Djoeke Wessing (74)

Djoeke Wessing is de bevlogen uitbaatster van een winkel in art-decospullen.

Geen haar op haar hoofd die erover piekerde om daarmee te stoppen, toen haar arts dat opperde. “Hij zei: ‘Je krijgt straks problemen, en je wordt bedonderd’.” Dat was tegen het zere been van Wessing, al gebeurde dat laatste wel. Het hield haar niet tegen. “Ik heb wel moeite met afrekenen en twee dingen tegelijk doen, maar ik kan kletsen als de beste.”

Na lang dubben besloot Wessing eerlijk te zijn tegen haar klanten over haar dementie, ook al werd haar dat door haar omgeving afgeraden. “Dus als iemand mij bij het afrekenen aankeek of ik ze niet op een rijtje had, legde ik op z’n janboerenfluitjes uit wat dementie is. De reacties verschillen. Soms zeiden mensen: ‘Je ziet er helemaal niet uit of je dementie hebt’. Maar soms beginnen ze ook te huilen. Dat vind ik wel heel lastig.” Wessing wordt nu in de winkel geholpen door het netwerk dat door het project is opgebouwd. Zij heeft de kennis en kunde, een ander rekent af. “Ik heb er een hele nieuwe familie bij.”

Djoeke Wessing BEELD LIN WOLDENDORP